

10.57x34.57	1	עמוד 21	כותרת - ידיעות אחרונות	24/06/2013	37560484-7
אוניברסיטה תל אבי - 78					

מישחק הזיכרון

איך אפשר להיפטר מהחיבה לטיפה המרה? חוקרים ישראלים טוענים שהם הצליחו למחוק את הזיכרון הקשור לאלכוהול, ובכך הובילו לגמילה משתייה • בינתיים זה עובד מצוין על חולדות

דודי גולדמן

האם הפתרון לגמילה מאלכוהול נמצא כל הזמן הזה מתחת לזנב? נב? חוקרי מוח ישראלים עשו ניסוי חדשני על חולדות, שבמסגרתו הם הצליחו למחוק זיכרונות המתקשרים לשתיית אלכוהול, וכך גמלו את המכרסמים התמימים ממשקאות חריפים.

"סמים ואלכוהול עובדים על המנגנונים המוחיים הרגילים של למידה וזיכרון, ועלולים לייצור בהם שינויים ארוכי טווח, מה שנקרא בלשון העם 'נפילה לסם', הסביר אתמול ד"ר שגב ברק, חוקר בבית הספר למדעי הפסיכולוגיה ובבית הספר סגול למדעי המוח באוניברסיטת תל אביב. לדבריו, אחד הגורמים העיקריים להישנות המחלה בקרב אלכוהוליסטים הוא אותם זיכרונות עיקשים, הקושרים חפצים ומקומות לאלכוהול, כמו למשל פאב, בקבוקי משקה, וכמובן הריח והטעם האופייניים לאלכוהול. במחקר ברקו בדיוק את הקשר הזה.

בהתחלה, נתנו החוקרים לחולדות אפשרות לבחור בין מים לאלכוהול (ברכיז 20%), והחולדות בחרו לשתות אלכוהול בכמויות גדולות. לאחר מכן אימנו החוקרים את החולדות ללחוץ על דוושה כדי לקבל אלכוהול. לאחר גמילה בת 10 ימים, הזיכרון לאלכוהול התערר רר באמצעות הצגת הריח והטעם של אלכוהול והחולדות שוב נמשכו לטיפה המרה. החוקרים סרקו את המוח של החולדות, וגילו שזיכרונות הקשורים לאלכוהול גורמים להפעלה של חלבון מסוים באזורים ספציפיים בקליפת המוח הקדמית הקשורים לעיבוד זיכרונות.

החוקרים גילו כי ניתן לפגוע ביציבותו של הזיכרון באמצעות התרופה רפאמיציין, שכיום משתמשים בה למניעת רחייה של השתלות איברים. "הפגיעה הייתה ממוקרת בזיכרונות לאלכוהול, והייתה מאוד חזקה. החולדות האלה פשוט לא חזרו לחפש אלכוהול", סיפר ד"ר ברק בהתרגשות. המחקר נערך באוניברסיטת קליפורניה בסן פרנסיסקו, בראשות פרופ' דורית רון ממכון "גאלו" לחקר ההתמכרות. התוצאות פורסמו אמש בכ"ת העת המדעי הנחשב "Nature Neuroscience".

"החולדות הפסיקו לחפש אלכוהול". ד"ר ברק | צילום: אביגיל עוזי